

Suomen teologinen instituutti

Luentosarja Apostolien teoista

Henrik Perret 28.3.2006

Pyhän Hengen voima

1. Jeesus puhui Jumalan valtakunnasta (1:2, 3)

Apostolit saivat Jeesukselta Pyhän Hengen kautta saanut käskyt (KR 1992 Pyhän Hengen voimalla , διὰ πνεύματος ἁγίου) ennen kuin hänet otettiin taivaaseen. Sinä aikana Jeesus puhui valtakunnasta.

Kaksi väärää käsitystä Jumalan valtakunnasta:

“poliittinen” harha: Herra, onko nyt tullut se aika, jolloin sinä rakennat Israelin valtakunnan uudelleen? Ap. t. 1:6

“pietistinen” harha: Galilean miehet, mitä te siinä seisotte katselemassa taivaalle? Ap. t. 1:11

Poliittinen harha tarkoitti, että opetuslapset halusivat poliittista valtaa rakentaakseen Israelin valtakunnan. He unelmoivat utopiasta, maanpäällisestä paratiisista.

Pietistisellä harhalla tarkoitetaan sitä, että unohdetaan, että Jeesus oli antamassa tehtävän maan päällä. He katselivat taivaalle, vaikka heitä odotti tehtävä maan päällä: tapahtukoon sinun tahtosi maan päällä, niin kuin taivaassa. Perustelu on mielenkiintoinen: älkää katselko taivaalle, Jeesus tulee takaisin!

Ensimmäinen harha oli väärä, koska se oli liian maallinen, toinen väärin, koska se oli liian “taivaallinen”. Jeesus torjuu väärän aktiivisuuden ja väärän hurskauden.

Vastauksena Jeesus lupaa Pyhän Hengen voiman: saatte voiman kun Pyhä Henki tulee teihin, ja te olette (fut.) minun todistajani ... Taivaallinen todellisuus maan päällä.

2. Jumalan valtakunta

- ei ole poliittinen eikä maantieteellinen, vaan hengellinen valtakunta
- on kansainvälinen, universaalinen, ei rajoja (maan ääriin saakka)
- on Pyhän Hengen kautta läsnä uskovoissa, vrt. kun Pyhä Henki tulee teihin
- valtakunta laajenee todistajien avulla, ei sotilaiden avulla
- rauhan evankeliumi julistetaan, sotaa ei julisteta
- Pyhän Hengen teoilla, ei aseilla, ei väkivaltaisella vallankumouksella

3. Voiman odotus: yhteinen rukous (1:12–14)

- he pitivät kaikki yhtä , ὁμοθυμαδὸν = yksimielisesti tai samalla tavalla
- rukoilivat lakkaamatta
- yhdessä
- uuden apostolin valinta Juudaksen kuoleman jälkeen

4. Pyhän Henki vuodatetaan

- He kuuluivat kohahduksen (ἦχος), joka täytti koko sen talon, jossa he olivat
- he näkivät tulenlieskoja, kuin kieliä (tulsia kieliä) jotka jakautuivat ja laskeutuivat itse kunkin päälle (yhteinen, henkilökohtainen)

- he alkoivat puhua eri kielillä mitä Henki antoi puhuttavaksi

5. Pyhän Hengen voima = oli alkanut **uusi vaihe**, josta Johannes Kastaja puhui Pyhän Hengen voima oli annettu heille, ja he alkoivat puhua eri kielillä:

- kyseessä ei ollut intoksikaatio, eli myrkytys (vrt. eivät nämä miehet ole juovuksissa, niin kuin te luulette)
- ei epätodellista puhetta (kuulovika), mitä kuulijat kuvittelivat kuulevansa,
- vaan todellisia kieliä
- ei ekstaattista puhetta, vaan ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῆ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτοῖς "sillä kukin kuuli heidän puhuvan hänen omaa kieltänsä"
- todistus tavoitti kuulijat heidän omalla äidinkielellään
- evankeliumin universaalisuutta korostava maininta

6. Pyhän Hengen voima on "muita varten"

- Pietarin todistus (2:22): Jeesus Nasaretilainen oli Jumalan teitä varten valitsema mies
- Pyhän Hengen voima auttoi miestä, emme omalla voimallamme tai hurskaudellamme olisi saaneet miestä kävelemään
- miehen parantaminen johti kuulusteluun (4:7) – Pietari todisti kenen nimessä hänet oli parannettu (Jeesuksen nimessä on voima)
- apostolit todistivat suurella voimalla Jeesuksen ylösnousemuksesta (4:33)

7. Pyhän Hengen voima

- auttaa jaksamaan (6:8)
- auttaa voittamaan (6:7)
- auttaa kestäämään (7:55, 56, 59)
- ajaa pahat henget pois (10:38, 8:13)
- sytyttää ihmiset tekemään lähetystyötä, niin kuin Stefanos teki

8. Pyhän Hengen voima annetaan, eikä sitä voi ostaa

- Simonin "voima" oli paha voima, mutta Pyhän Hengen voima voitti hänet
- Simon tarjosi rahaa; "minulle" (!) versus "muita varten", kadotukseen joudut rahoinesi
- voima ei ole varma merkki, hedelmästä puu tunnetaan, ihmeitä muissakin uskonnoissa (vrt. 8:11)

9. Pyhän Hengen voima on evankeliumi

- Saulista tuli Paavali: evankeliumi on Jumalan voima (Room. 1:16)
- Corneliuksesta tuli kristitty ja sai Pyhän Hengen
- toinen heistä oli juutalainen, toinen pakana
- molemmat saivat syntinsä anteeksi
- Pyhän Hengen voima liittyy aina evankeliumin "intresseihin"

Pyhän Hengen "voimasta" kertovat perikoopit

1:8 Mutta te saatte voiman, kun Pyhä Henki tulee teihin, ja te olette minun todistajani Jerusalemissa, koko Juudeassa ja Samariassa ja maan ääriin saakka."

KR 1938: ...vaan, kun Pyhä Henki tulee teihin, niin te saatte voiman, ja **te tulette olemaan** minun todistajani sekä Jerusalemissa että koko Juudeassa ja Samariassa ja aina maan ääriin saakka".

1:8 ἀλλὰ λήμψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἔσεσθέ μου μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς

2:22 "Israelilaiset, kuulkaa mitä teille sanon! Jeesus Nasaretilainen oli Jumalan teitä varten valitsema mies. Sen Jumala osoitti niillä voimatoilla, merkeillä ja ihmeillä, joita Jeesus hänen lähettämänään teki teidän keskuudessanne, niin kuin tiedätte.

FIN Acts 2:22 Te Israelin miehet, kuulkaa nämä sanat: Jeesuksen, Nasaretilaisen, sen miehen, josta Jumala todisti teille voimallisilla teoilla ja ihmeillä ja merkeillä, joita Jumala hänen kauttansa teki teidän keskellänne, niinkuin te itse tiedätte,

BNT Acts 2:22: Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἀποδεδειγμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἱς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν καθὼς αὐτοὶ οἴδατε,

3:12 Tämän nähdessään Pietari alkoi puhua kansalle: "Israelilaiset, miksi te tätä ihmettelette? Miksi te tuijotatte meitä, aivan kuin me omalla voimallamme tai hurskaudellamme olisimme saaneet tämän miehen kävelemään?"

FIN Acts 3:12 Sen nähdessään Pietari rupesi puhumaan kansalle ja sanoi: "Israelin miehet, mitä te tätä ihmettelette, tai mitä te meitä noin katselette, aivan kuin me omalla voimallamme tai hurskaudellamme olisimme saaneet tämän miehen kävelemään.

BNT Acts 3:12 ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν;

4:7 He käskivät tuoda apostolit eteensä ja kysyivät: "Millä voimalla ja kenen nimessä te tämän teitte?"

FIN Acts 4:7 Ja he asettivat heidät eteensä ja kysyivät: "Millä voimalla tai kenen nimeen te tämän teitte?"

BNT Acts 4:7 καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο· ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς;

4:33 Apostolit todistivat voimallisesti Herran Jeesuksen ylösnousemuksesta, ja Jumalan armo oli heidän kaikkien osana runsain määrin.

FIN Acts 4:33 Ja apostolit todistivat suurella voimalla Herran Jeesuksen ylösnousemuksesta, ja suuri armo oli heillä kaikilla.

BNT Acts 4:33 καὶ δυνάμει μεγάλῃ ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς.

6:8 Stefanos oli täynnä armoa ja voimaa, ja hän teki suuria ihmeitä ja tunnustekoja kansan keskuudessa.

FIN Acts 6:8 Ja Stefanus, täynnä armoa ja voimaa, teki suuria ihmeitä ja tunnustekoja kansassa.

6:8 Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ

8:13 Jopa Simon itse uskoi, ja hänet kastettiin. Hän pysytteli sitten Filippoksen seurassa, ja nähdessään ne suuret ihmeet ja voimateot, joita Filippos teki, hän oli hämmästyksestä suunniltaan.

FIN Acts 8:13 Ja Simon itsekin uskoi, ja kasteen saatuaan hän pysytteli Filippuksen seurassa; ja nähdessään ihmeitä ja suuria, voimallisia tekoja hän hämmästyí.

BNT Acts 8:13 ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένηας ἐξίστατο.

10:38 Te olette kuulleet Jeesuksesta, nasaretilaisesta, jonka Jumala voiteli Pyhällä Hengellä ja voimalla. Hän kulki ympäri maata, teki hyvää ja paransi kaikki jotka olivat joutuneet Paholaisen valtaan, sillä Jumala oli hänen kanssaan.

FIN Acts 10:38 te tiedätte, kuinka Jumala Pyhällä Hengellä ja voimalla oli voidellut Jeesuksen Nasaretilaisen, hänet, joka vaelsi ympäri ja teki hyvää ja paransi kaikki perkeleen valtaan joutuneet; sillä Jumala oli hänen kanssansa.

BNT Acts 10:38 Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διήλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ

19:11 Jumala teki ennennäkemättömiä voimatekoja Paavalin kätten kautta. 12 Jopa pääliinoja ja muita Paavalin käyttämiä vaatekappaleita vietiin sairaiden päälle, ja taudit kaikkosivat ja pahat henget lähtivät pois.

FIN Acts 19:11 Ja Jumala teki ylen voimallisia tekoja Paavalin kätten kautta,

BNT Acts 19:11 Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχοῦσας ὁ θεὸς ἐποίει διὰ τῶν χειρῶν Παύλου,